

فره ژنی

چاره سه ره نهك تاوان

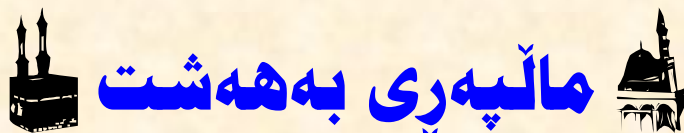
ناماده گردنی

نومید حمزه

پیدا چوونه وهو پیشه کی بو نوینی

ماموستا خلیل احمد

له بگلا و کر کووه کلنر

www.ba8.org

✉ malpariba8@yahoo.com

☎ 07701517378

عیراقه - کوردستان - که لار

هه همیشه له گه لمان بن بو به ره هه هه نو هه

کتیبی ژماره ﴿١٦١﴾ له کتیبخانه ی مالپه ری به هه هه

* پيشه‌كى :

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ .

وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ .

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ [آل عمران].

﴿يَأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً

وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ ءَ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ [سورة النساء].

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾﴾ [سورة الأحزاب].

أَمَّا بَعْدُ : فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ (ﷺ) وَشَرُّ الْأُمُورِ

مُحَدَّثَاتُهَا ، وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ ، وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ ، وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ .

پیشه کی ماموستای بهریم : ماموستا خلیل احمد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين ، وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وأصحابه ومن تبعهم باحسان إلى يوم الدين ، وبعد ،

هاوسه رگیری ریگه یه که ئیسلام په سهندی کردوو و خوی گه وره به شهرعی داناوه بو ئه وهی مرؤف نه فسی خوی پاک راگریت ، وه بو ئه وهی پاریزگاری بکات له سهر مانه وهی وه چه و په چه له کی ، وه بو ئه وهی بیته ریگه یه ک بو په یوه نندی کومه لایه تی و چاککردن و پرهمت و سوز له نیوان یه کدا ، ئیسلام پله و پایه و گرنگی هاوسه رگیری شهرعی بهرز نرخاندوو ، وه به به هیزترین هوکاری داناوه بو خوشه ویستی و نزیکبونه وه له نیوان که سه نامو و دوره کان له یه کتر وه کو خوی گه وره فه رمویه تی:

﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ

لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴾ (۲۱) ﴿ (الروم)

جا له وانهی که به شهرعی داناوه وه هانی موسولمانانی بو داوه کردنه وهی دهرگای فره ژنیه وه مه رجی داناوه له سهر پیاوان که دادوهر بن و بو یه کسانیی له گه ل ئا فره تاندا له شوینی نیشته جیبوون و نه فه قه دان و وه توانای ژیانیی هاوسه رگیری هه بیته وه ک فه رمویه تی: ﴿ فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ

لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِمَّنِّي وَثَلَاثَ رُبَاعٍ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً ﴾ (النساء : (۳)).

جا ئه وانهی دهر باره ی میژووی هاوسه رگیری شتیان نووسیوو له هه موو سیسته مه مرؤیه کان ئه وه یان راگه یاندوه که فره ژنی شتیکی زانراو بووه ، وه هه بوه له هه موو کومه لگا کاندای له پیش ئیسلام وه ک له میژووی هاوسه رگیری (وستر مارک) ئه لی: (فره ژنی به ئیقارای کلئسا ماوه ته وه تاوه کو سه دهی حه قده وه چه ندین جار ئه و حاله تانه دووباره بوه ته وه)

وه رۆژه لات ناسی فه ره نسی (ئییین دینییه) که موسولمان بووه ناوی خوی ناوه (ناصر الدین) ئه لیته : پاشاکانی فه رنسا چه ندین ژنیان هه بووه له هه مان کاتدا له لایه ن کلئساوه ریژیان لیگیراوه جا

ئەگەر شوپۆن كەوتوانی كلیسا هەروەكو جاران مامەلەیان بکردایە ئەو لای ئەوا نیش فرەژنی دروست ئەبو بەلام كلیساكانیان كەوتنە بەر كارتیكەری دەرەکی دور لەرینماییه كانی مەسیحیەت .

لێرەو بەمان دەرکەوت كە فرەژنی داھینراویك نیە كە تەنھا لەئاینی ئیسلام و لای موسولماناندا مەبیت بەلكو پێشتر مەبوو و بەشیوہ یەکی رەھا بەلام ئیسلام سنورداری كرد و مەرجی بۆدانا .

(جوستاف لو بون) ئەلئیت : فرە ژنی كە لەرۆژ هەلاتدا كاری پێدەكریئ سیستمیكی چاكە ئاستی رەوشت لەو گەلانە ی باوەرپیان پێیەتی و كاری پێدەكەن بەرزەكاتەوہ وە زیاتر خیزانەكان بەیەكەوہ دەبەستیتەوہ وە ریز لە ئافرەت دەگیرئ و دەیخاتە كامەرانیەوہ كە هەردوكیان لەئەوروپا نابینن .

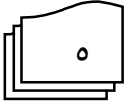
هەروەھا قەدەغەكردنی فرەژنی چەندین خراپە بۆ كۆمەلگا بەجئ دەھیلئت وەك بلاو بوو نەوہی داوین پیسی و قەیرە بوونی كچان و مندالی ناشەری هەموو ئەم نەخۆشیە كۆمەلایەتیانەش لەو ولاتانە ی كە بەتەواوہتی ئیسلامیان جئ بەجئكرد بوو نەبوون دوا ی نزیكبوونەوہ لەشارستانئتی رۆژئاوا ئەمانەش لە ناو كۆمەلگای موسولماناندا بلاوبویەوہ .

وہ ئافرەتئکی ئەلمانی كە مامۆستای زانكۆیە ئەلئیت : من بەچاکی دەزانم خۆم و دەكەسی تریش لەئافرەتان ببینە خیزانی پیاویكی سەر كەوتو نەك من بەتەنھا بيمە خیزانی پیاویكی دۆرا و بی كەسایەتی وە ئەمە تەنھابیرو بۆچونی من نیە بەلكو بۆچونی هەموو ئافرەتئكە لە ئەلمانیا .

جا ئەگەر ئافرەتان ریزەو ژمارەیان لەپیاوان زیاتر بوو وەفرەژنیش قەدەغەكرا ئەو كاتە سئ ریزگە مان لەپیشە :

١- كچانی قەیرەببن و لەمال باوكیاندا بەند بن نەپیاوان بناسن وەنە پیاوانیش ئەوان بناسن ئەمەیش خودی كچان قبولیان نیە .

٢- كچان و ژنان دۆستی حەرام بۆ خۆیان بگرن و پەيوەندی ناشەریفانە لەگەڵیان ببەستن ئەمەش ئافرەتی دین دارو بەشەرەف قبوولی نیە .

۳- تنها ريگای سی یم ده مینیتته وه که میردکردنه به پیاویک که ژنی تری هه بیټ بیپاریزیت له هه لورهین و تیاچوون .

من بهم چهند وشانه م ویستم په دی بی باوهران بده مه وه که فره ژنی قه بول ناکن ، وه ئه وانهی دلایان به و شتانه ی ئه وان خوشه له ئه هلی بیده .

به لام موسلمانان نابیت به هچ شیوازیک سه ریچی له فرمانه کانی خوی گوره بکن ، وه ئه م نوسراوه ی برای به ریزم زیاتر پروو ده کاته موسلمانان بو ئه وه ی به دردی بی باوهران نه چن وه نه بنه شهریک له و تاوانه ی که حوکمی خوارد که نه وه .

جا بینیم به کورتی پوختی بابه ته که ی خستوه ته پروو خوی گوره پاداشتی هه موولایه کمان بداته وه . نامین

وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

سهرهتا

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ ... وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ... وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ... أَمَّا بَعْدُ :

ئەو خوایەیی که هەر ئەو دروستکەری دروستکاروێهکانە هەرئەویش شارەزاترینە بەحالی بەندەکانی و شارەزایە بەوەی چی سودی هەیە بۆ بەندەکانی، بۆیە کۆمەڵی شتی بۆ حەلال کردون کە سودی بۆ تاك و کۆمەلگا هەیە، وە کۆمەڵی شتی لێ حەرام کردون کە زیانی بۆ تاك و کۆمەلگا هەیە، یەکیک لەو شتانەیی کە خوای گەرە حەلالی کردووە بریتییه لە هینانی چەند ژنیك وەك لەقورئانی پیرۆزدا خوای گەرە فەرموویەتی : ﴿فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنٍ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ﴾ [النساء].

واتە: لەو ئافەرەتانەیی کە حەلالن بۆتان مارە بکەن دوو یان سێ یان چوار .

وہ بۆ پیاو شایستە تر وایە چەند ژنیکی هەبیت لەوەی کە یەك ژنی هەبیت ، بەپێی بەرنامە و شەریعەتی ئیسلام ، ئەگەر هۆکاریش نەبیت بۆ هینانی ژنی دووهم و سێیەم ، بەمەرجیک پیاوێ کە بتوانی داد پەرورەبیت ، وە خوای گەرە لەقورئاندا فەرموویەتی دوو یان سێ یان چوار ژنبهینن ئەگەر نەتان توانی داد پەرورە بن ئەو یەك ژنبهینن، دەبینن لە چەند ژنییهو دەست پێدەکات .

بەلام ئیستا زۆرینەیی خەلك بەهۆی دووریان لە بەرنامە پەسەنەکەیی ئیسلام و هەواو ئارەزوی شەخسیان پقیان لە فرەژنیە و بەرەست لەبەردەم ئەم کارە دروست ئەکەن ،

خوای گەرەیش فەرموویەتی: ﴿وَإِنْ تَطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ [الأنعام].

: [۱۱۶].

واتە: ئەگەر تۆ گوێپرایە لێ زۆرەیی ئەوانەبیت کە لەسەر زەوین ئەو لە پێگای خوا گومرەت ئەکەن. بەلێ لەوناو خەلکیدا فرەژنی وای لێهاتوو بوو بە تاوانیکی زۆر گەرە کە لێ خوشبونی بۆ نیە ، وە وای لێ هاتوو کە سیک کە ژنی دووهم بهینیت هیندە و تەیی ناشیرینی پێ ئەوتریت پەنگە ئەگەر تاوانیکی گەرە بکات نیو ئەوئەندە قسەیی پینەوتریت، بەپاستی ئەمە دیاردەیهکی زۆر قیزەونە و

دووره له سیفه‌تی ئیماندار.

بۆنمونه چه‌ندین پیاو هه‌ن که نوێژ ناکه‌ن (که‌نوێژ نه‌ کردن کوفره) ده‌بینین دایک و باوکی ژنه‌که‌ی زۆر ئاساییه‌ له‌ لایان، به‌لام کاتیك پیاویك بیه‌ویت ژنیکی تر بینیت ئیتر مه‌گه‌ر به‌س خوادا بزانییت چی کاره‌ساتیك پووئه‌دات، یاخود تا ئیستا ده‌ (۱۰) ئا‌فره‌تمان نه‌ناسیوه‌ به‌هۆی نوێژ نه‌کردنی پیاوه‌که‌ی تۆرابییت یان داوای جیا‌بونه‌وه‌ی کردبییت، به‌لام ریژه‌یه‌کی زۆر له‌ ئا‌فره‌تان هه‌یه‌ که‌به‌هۆی ئه‌وه‌ی می‌رده‌کانیان ژنیان هه‌یناوه‌ تۆراون یان داوای جیا‌بونه‌وه‌یان کردووه‌، به‌راستی دل‌گران ئه‌بین که‌ کۆمه‌لگای موسولمانان به‌و شیوه‌یه‌ ئه‌بینین که‌ تاوانیان له‌ جیبه‌جی‌ کردنی سونه‌تیك پی‌ باشتره‌.

وه‌ فره‌ ژنی بووه‌ به‌ دیارده‌یه‌کی نامۆ وه‌ زۆربه‌ی خه‌لکی دژایه‌تی و ریگری ئه‌که‌ن به‌تایبه‌ت ئا‌فره‌تان وه‌ له‌ ناویاندا ئه‌و ئا‌فره‌تانه‌یش هه‌یه‌ که‌ بانگه‌واز ئه‌که‌ن و

وا ده‌رکه‌وتون که‌ شوین که‌وته‌ی قورئان و سونه‌تن به‌تیگه‌یشتنی پی‌شین ، به‌لام باد‌لنیابن له‌م بابه‌ته‌دا سه‌له‌ف له‌ دۆلیکه‌ و ئه‌مان له‌ دۆلیکی زۆر دوور که‌ ئا‌وه‌کانیشیان له‌یه‌ک جیگا کۆنابیته‌وه‌.

وه‌ هه‌ندیك له‌و ئا‌فره‌تانه‌ به‌لگه‌ به‌غیره‌ی خیزانه‌کانی پی‌غه‌مبه‌ر (ﷺ) ئه‌هه‌ینه‌وه‌ ، ئیمه‌ش ئه‌لین راسته‌ ئه‌وان غیره‌ یان هه‌بووه‌ به‌لام نه‌بون به‌ریگر له‌ به‌رامبه‌ر پی‌غه‌مبه‌ری خودا (ﷺ) له‌کاتی ژن هه‌ینیدا وه‌ مافه‌کانی ئه‌ویان پی‌شیل نه‌کردووه‌ ، به‌لکو ئوم‌حه‌بیه‌ داوای له‌ پی‌غه‌مبه‌ر (ﷺ) کرد که‌ خوشکه‌که‌ی بخوازییت، وه‌ له‌سه‌حیحی بوخاریدا هاتووه‌ کاتیك پی‌غه‌مبه‌ری خودا (ﷺ) زه‌ینه‌بی گواسته‌وه‌ پی‌ش ئه‌وه‌ی بجییت بۆلای چوو خیزانه‌کانی کاتیك چوو بۆ لای دیکه‌ عایشه‌ ئه‌ویش پی‌وت (كَيْفَ وَجَدْتَ أَهْلَكَ بَارَكَ اللَّهُ لَكَ) واته‌ : خیزانه‌که‌ت چۆنه‌ خوا لیتی موبارک کات . ده‌بینین دایکه‌ عایشه‌ پی‌رۆزبایی له‌ پی‌غه‌مبه‌ری خودا (ﷺ) ده‌کات له‌کاتی‌دا دایکه‌ عایشه‌ خاوه‌نی غیره‌یه‌کی زۆر بووه‌ ، که‌واته‌ غیره‌ کردن شتیکه‌و ریگری کردنیش شتیکی تر وه‌ ، بۆیه‌ غیره‌ی خیزانه‌کانی پی‌غه‌مبه‌ری خودا (ﷺ) به‌لگه‌ نیه‌ به‌ده‌ستانه‌وه‌ به‌لکو ته‌نها خۆ خه‌له‌تاننده‌، خودایش زاناتره‌.

بۆیه‌ پی‌ویسته‌ ئا‌فره‌تان له‌ خوا‌ترسن وه‌ دینه‌ که‌یان له‌ سه‌رچاوه‌ ره‌سه‌نه‌که‌ی ئیسلام وه‌ر بگرن ، نه‌ک له‌ هه‌ندیك شویندا به‌ قورئان و سونه‌ت کاربکه‌ن و له‌ هه‌ندیك شویندا هه‌واو ئاره‌زوی خۆتان

بكه نه جيگاي وه رگرتنى فرمان .

بويه ليره دا فتواى هه نيك له گوره زانايانى ئيسلام نه خه مه بهر ديدى خوينه ر بؤ نه وهى زياتر بهر چا و روشن بيٽ، كه كومه ليك پرسيار له و زانايانه كراوه و نه وانيش وه لاميان داوه ته وه:

۱ - ناموزگاري تان چيه بؤ نه و نافرته تانهى كه قه بولى فرهڙنى ناكهن و رهدى ده كه نه وه؟

زاناي پايه بهرز شينخ ئه لبانى (ره حمه تى خواى ليبيٽ) فه رمويه تى:

له راستيدا بؤچوونى ريگري كردنى نافرته تانى موسلمان له مه سه لهى فرهڙنى، بير و بؤچوونى كي زور ترسناك و مه ترسيداره و پيچه وانهى شه ريعه تى ئيسلامه، وه پيويسته له سهر نافرته تان كه هه ز و ناره زوى شه خسيان وه لا بنين و ملكه چ بن بؤ فه رمانه شه رعيه كان و حوكمه ئيسلاميه كان، نه گه رنا نابنه نافرته تى پابه ند به دينه وه و نابنه چا كه كار هه رچه نده بانگه شهى نه وه ش بكه ن كه په يوه ستن به دينه وه، به لام كاتيڪ حوكميكي ناوه هاى پوه بهرو ده كرته وه كه چى مله جه رى ده كات و قبولى ناكات، له كاتيكا خواى په روه رديگار ده فه رمويٽ: ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ [النساء].

واته: نه خير، سويند به په روه رديگار نه وانهى (لافى پروا لى ده دن) باوه ر ناهينن هه تا له هه موو كيشه يه كدا كه روه ده دا له نيوانياندا تونه كه ن به دادوه رو گوپرايه لى تو نه كه ن، دواى نه وه ش نابيٽ له دل و ده روونياندا هيج ناره زاييه ك دروست بيٽ به رانبه ر نه وهى كه داوه ريت كردوه و ده بيٽ به ته واوى ته سليم بن و پارزى بن.

هه ربويه ئيمه ناموزگاري گه نج و لوه كورپو كچه كانمان ده كه ين به وهى كه واز بينن له و بيروبؤچوونى كه فرهڙنى ته نها له كاتى پيويستدا دروسته و ريگه پي دراوه، نه خير به لكو له كاتى ناسايشدا دروست و ريگه پي دراوه، چونكه نه وه چا كتره بؤ گه نجى موسلمان كه ناره زوو شه هوه ته كهى له خيزانى دوه ميذا به كار بهيٽ له وهى هاوپرى و براده رى كچى هه بيٽ و تووشى هه رام و سه ريچى خوا بيٽ.

۲ - پرسىار: نایا دروسته نافرته ریگری بکات له وهی که میرده کهی زیاتر له ژنیك بییت واته :

(نه هیلیت ژنی دووهم بهییت)؟

شیخ نه لبانی فرموویه تی: بروام وایه دروست نیه بوی نه وهش له بهر دوو هوکار:

یه کهم: ریگری شتیك نه کهن که خوا حه لالی کردووه .

دووهم: نه وهیه که سه ریچی فرمانی میرده کهی دهکات، وه لای به ریژیستان ناشکرایه که گوپرایه لی نافرته بو میرده کهی واجبه و پیویسته فرمان بهرداری بیته، وه کو کار به دست وایه که چون خه لک ده بیته فرمانه کانیاں جی به جی بکهن له شتی چاکه و شه رعیدا، بویه کاتیك حاکمیك یان کار به دستیک فرمانیکی رهوا و شه رعی دهردهکات نهوا نهو فرمانه ده بیته به واجب و پیویسته له سهر ژیردهسته کان که هه لسن پیی و جی به جی بکهن، به هه مان شیوه بو نافرته تیش وایه به ران بهر به میرده کهی، کاتیك میرد فرمان به شتیك دهکات به مه رجیک سه ریچی خوی په روه ردگار و پیغه مبهری صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تیدا نه بیته و نافرته ته که له توانایدا هه بوو جی به جی بکات نهوا پیویسته له سهری گوپرایه لی بیته و نابیته له مپهر و ناسته نگ دروست بکات بویه به ریگری کردنی دوو جار تووشی تاوان ده بیته، وه کو له پیشه وه نامارهی بو کرا .

۳ - پرسىار: نایا لای به ریژتان فرهڙنى بابته تیکی سه ره کیه یا خود لق و لاوه کیه؟

شیخ نه لبانی فرموویه تی: پیغه مبهری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده فرمویت: ((تَزَوَّجُوا الْوُدُودَ الْوُلُودَ فَإِنِّي مُكَاتِرٌ

بِكُمُ الْأُمَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ)) واته: خوازینی نافرته تانیك بکهن که میرد دوست بیته و زور مندالی بیته، چونکه من شانازی ده کهم به زوربوونی نیوه وه له ناسات نوممه ته کانی ترده له پوژی دوا پیدا، نه مهش به جی نایهت به فرهڙنى نه بیته، بویه له فره حزبییه وه برپون بو فرهڙنى.

۴ - كه سيك ده پرسیت: هندی نافرته هه كه عادات و عورفی نه وروپا و روثاوا به باش و

په سهند دهران و یان له هندی له وولاته نا ئیسلامیه كان به وهی كه ده ئین فرهڙنی قه ده غه و

یاساغه، به لام له هه مان كاتدا له رووی شه رعیه وه ریگه پیدراوه، ئایا حوكمی نه و كه سه چیه كه

نهم تومه ته ده داته پال ئیسلام؟

وه لام / شیخ ابن باز فه رموویه تی: نه وهی رقی له فرهڙنی بیته، لای و ابیته كه ته نها یهك ژن هینان

باشتره نه وه بی باوه ره و له ئیسلام هه لگه راوه ته وه چونكه په نابخوا نه و كه سه شه رع و حوكمی

خوا رهد ده كاته وه، وه نه و كه سه ش كه رقی له و حوكمه بیته كه خوا دایبه زاندووه نه و كرده وه كانی

پوچهل ده بیته وه، جا نه وهی رقی له فرهڙنیه و پی وایه شه رعیه ته سته می كرده وه یان حوكمی خوا

له م باره یه وه ناته واوه یان باش و په سهند نیه و نه وهی له وولاتانی روثاوا نه نجام ده دریته له یهك ژن

هینان له ئیسلام باشتره نه و هه لگه رانه وه یه له دین، په نا ده گرین به خوا له وه، به هه مان شیوه

كه سيك بلیت فرهڙیتی نویژ ئیستا گونجاو نیه و نه گه ر واز له خه لکی بهینیت نویژ نه كه ن نه و باشتره

یان روثووه نه گرن یان زهكات نه دهن نه و كافره.

به هه مان شیوه نه گه ر بلیت: هیچی تیدا نیه نه گه ر حوكم به جگه له شه رعیش بكریت، هه رچه نده

حوكمی شه رع باشتره، نه و كافریتیه په نا به خوا، یا خود كه سيك به وه رازی بیته كه خوا حه رامی

كردووه و بلی نه وه باش و چاكه، وه كو زینا و دزی و..... دیسان كافره.

۵ - ئایا دروسته بو پیاوان ژنی دووهم بهینن به بی نه وهی هیچ هوکاریک هه بیته كه بخوازیته ژنی

تر بهینیت؟

و - شیخ ابن باز :- به لی، خوی گه و ره ده فه رموویت: ﴿فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَتَّى وَكُلْتُمْ

وَرَبِعَ ۝۲﴾ [النساء] واته: نه گه ر ویستان و به باشتان زانی، با به بی هوکاریش بیته چونكه سوودی پی

ده گه یه نیته و دامرکاندنه وهی ئاره زوو خسته نه وهی وه چه ی زور و دووركه و تنه وه له فیتنه و ئاشووب

شتیکه خوازاو و چاكه له ئیسلامدا.

۶ - پرسپار: خوا پاداشتتانا بداته‌وه من ئافره‌تیكم بۆ ماوه‌ی ده سال ده‌بیئت هاوسه‌رگیریم کردوو به‌لام مندائیم نابیئت، هه‌روه‌ها سوپاس بۆ خوا هه‌ئسوكه‌وتی میرده‌كه‌شم زۆر باشه نه‌گه‌ ئمدا، به‌لام ده‌یه‌ویئت ئافره‌تیکی تر به‌ینیئت و منیش رازی نیم، پرسپاره‌كه نه‌وه‌یه ئایا من تاوانبار ده‌بم به‌وه‌ی ریگری ئی بکه‌م ژنیکی تر به‌ینیئت؟ وه یاخود من داوای جیابوونه‌وه‌ی ئی بکه‌م؟

وه‌لام / الشیخ ابن عثیمین فه‌رموویه‌تی:

پیاو بۆی هه‌یه زیاد له ئافره‌تیکی هه‌بیئت به‌ ویستی خۆی، خوای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رمویئت ﴿فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبْعَ﴾ [النساء] كه‌وابوو بۆی هه‌یه هه‌تا چوار به‌ینیئت، وه ئافره‌ته‌كه حه‌قی نه‌وه‌ی نیه و بۆی حه‌لال نیه كه ریگری ئی بکات له‌و باره‌یه‌وه، چونکه ژن هینان مافی پیاوه نه‌وه‌ك ژن، ... بۆیه حه‌لال نیه بۆ ئافره‌ت ریگری له میرده‌كه‌ی بکات وه پیاوه‌كه‌ش نابیئت گوپرایه‌لی ژنه‌كه‌ی بکات له‌وه‌ی كه ژن نه‌هینیئت به‌لكو بۆی هه‌یه ژنیکی تر به‌ینیئت با خیزانه‌كه‌شی په‌زانه‌ند نه‌بیئت، وه ئافره‌ته‌كه بۆی نیه كه داوای جیابوونه‌وه بکات و پیاوه‌كه‌ش نابیئت ته‌لاقی بدات چونکه له پیغه‌مبه‌ره‌وه ﷺ هاتوو كه ده‌فه‌رمویئت: ((أَيُّمَا امْرَأَةٍ سَأَلَتْ زَوْجَهَا الطَّلَاقَ فِي غَيْرِ مَا بَأْسٍ فَحَرَامٌ عَلَيْهَا رَائِحَةُ الْجَنَّةِ)) واته: هه‌ر ئافه‌رتیک به‌بی هۆکار داوای جیابوونه‌وه له میرده‌كه‌ی بکات ئه‌وا (ته‌نانه‌ت) بۆنی به‌هه‌شتیشی ئی حه‌رام ده‌بیئت.

۷- ئاموژگاری شیخ (ابن العثیمین) بۆ ئافره‌تان:

ئه‌گه‌ر پیاو تواناو مال و سامان و عه‌داله‌تی هه‌بوو باشتر وایه بۆی كه زیاد له‌یه‌ك ژنی هه‌بیئت نه‌وه‌ش له‌به‌ر ئه‌و هه‌موو به‌رژه‌وه‌ندیانه‌ی كه تییدا هه‌یه وه‌ك: پاكرگرتنی داوینی ژنی دووهم و خستنه‌وه‌ی وه‌چه و نه‌وه‌ی زۆر كه پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ پیی خوشه و لابردنی ئه‌و ئاره‌زووه‌ی كه له ناخی پیاودایه بۆ هینانی ژنی دووهم، به‌لام سه‌باره‌ت به‌ ژنی یه‌كه‌م ئاموژگارییم بۆی نه‌وه‌یه كه: نه‌كه‌ویته نیوان پیاوه‌كه و نه‌وه‌ی خوا حه‌لالی کردوو بۆی، به‌لكو ئه‌گه‌ر بینی میرده‌كه‌ی ئاره‌زووی ژنی دووهمی هه‌یه و به‌جسته و به‌مالیش توانای نه‌وه‌ی هه‌یه و دادپه‌روه‌ر ده‌بیئت له نیوانیاندا هانی بدات و ئاسانکاری بۆ بکات له‌به‌ر هه‌بوونی ئه‌و به‌رژه‌وه‌ندیانه‌ی كه ئاماژه‌مان بۆ کرد، وه بزانیئتیش

که پیغه‌مبهری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چند ژنی هه‌بووه، وه له‌وانه‌یه ئه‌وه ببیتته خیر بۆی به‌وه‌ی یارمه‌تی بدات له کاروباری ناوماڵ و ئه‌و ئه‌رکه‌شی له‌سهر شان سووک بکات که پیاوه‌که‌ی به‌سه‌ریه‌وه هه‌یه‌تی که هه‌ندی جار تووشی که‌مه‌رخه‌می دیت و تاوانبار ده‌بیت.

به‌هه‌رحال مه‌به‌ستم ئه‌وه‌یه که ئافره‌تان کاتیك می‌رده‌کانیان برپاریکی له‌و شیوه‌یه ده‌دن با غه‌یره نه‌یانگریت، به‌لکو با ئارام بگرن و چاوه‌رپی پاداشت بکه‌ن لای خوا، وه ئه‌وه‌ش بزنانن ئه‌م غه‌یره و پیناخۆشبوونه ته‌نها بۆ ژنی دوومه‌ وه ئه‌گه‌رنا بۆ ژنی سییه‌م و چواره‌م ئاسایی ده‌بیتته‌وه و ده‌بییه شتیکی سروشتی.

۸ - ئایا حوکمی ئه‌و که‌سه چیه که رقی بییت له‌ فره‌ژنی و هه‌روه‌ها رقی له‌ و که‌سانه‌شه که زیاد

له‌یه‌ك ژنیان هه‌یه؟

ج-شیخ صالح الفوزان فه‌رموویه‌تی : دروست نیه بۆ موسلمان رقی بییت له‌وه‌ی که خوا به‌ شه‌رعی داناوه بۆی و رپیگری له‌ خه‌لك بکات بۆ ئه‌نجام دانی ئه‌و پرۆسه‌یه، وه ئه‌مه‌ش به‌ هه‌لگه‌رانه‌وه له‌ دین ئه‌ژمارده‌کریت چونکه خوای بالاده‌ست ده‌فه‌رمویت: ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطُوا أَعْمَلَهُمْ﴾ [محمد].

جا ئه‌م باسه مه‌ترسیداره و هۆکاره‌که‌شی بریتیه له‌ که‌وتنه ژیر کاریگه‌ری پرۆپاگه‌نده‌کانی ببیاوه‌رانه‌وه و ئه‌وانه‌ی خه‌لك پراوده‌نین له‌ ئیسلام، وه گومان و دوودلی بلاوده‌که‌نه‌وه به‌ نیو خه‌لكی ساده‌وساویلکه‌دا و ئه‌وانه‌ی که نه‌فامن و زانستی شه‌رعیان پی نیه که له‌ گه‌وره‌ترینی بریتیه له‌ فره‌ژنی که له‌ به‌رژه‌وه‌ندی ئافره‌تاندایه پیش پیاوان.

۹ - حوكمی فره ژنی چیه؟

شیخ زید المدخلي فرموویه‌تی: خوی گه‌وره حوكمی له‌سهر داوه و ده‌فرموویت: ﴿فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعًا فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُعَدِلُوا فَوَاحِدَةً﴾ [النساء] ۳ ئە‌گەر ترسای که نه‌توانی عادل بیت له نیوانیاندا هم له نه‌فه‌قه‌دا وه له‌و بواران‌ه‌ی که واجبه له‌سهر پیاو به‌رامبه‌ر خیزانی جیبه‌جیی بکات ئە‌وه له‌سهر پیاوه که‌یه خوی کورت هه‌لبینیت له‌سهر ئە‌وه‌نده ئا‌فره‌ت که بتوانی عادل بی‌ت ئیتر یه‌ک‌یک بی‌ت دوان بی‌ت ... وه ئە‌وانه‌ی دژایه‌تی فره‌ژنی ئە‌که‌ن زولم ئە‌که‌ن وه زولم له نه‌فسی خویان ئە‌که‌ن وه پ‌یگری ئە‌که‌ن له فرمانی خوا ته‌نانه‌ت ئا‌فره‌تیش که می‌ردی هه‌بی‌ت بوی هه‌لال نیه که پ‌یگری له شتی‌ک بکات که خوا هه‌لالی کردب‌ی.

۱۰ - ئە‌وه کراوه به بریار که ئە‌گەر به‌ت‌ه‌وی‌ت ژنی دووه‌م بهینیت : ده‌بی‌ت ره‌زامه‌ندی ژنی یه‌که‌م به‌ده‌ست

بهینیت و ئە‌و رازی بی‌ت؟

وه‌لام : شیخ محمد المدخلي فرموویه‌تی:

ئە‌مه شتی‌کی باتل و نار‌ه‌وايه چونکه ئە‌و ئا‌فره‌ته کاربه‌ده‌ستی پیاو نیه، به‌لکو پیاو کاربه‌ده‌ست و سه‌ره‌رشتیاری ژنانن و ئیزنیان پی‌ ده‌ده‌ن که سه‌فه‌ر بکه‌ن یان نا وه بزئویان بۆ دابین ده‌که‌ن و شتی تریش، به‌لکو ئە‌م نه‌ریته پی‌چه‌وانه‌ی ئە‌م ئایه‌ته‌یه: ﴿الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ﴾ [النساء] ۳۴ . واته: پیاوان سه‌ره‌رشتیاری ئا‌فره‌تانن به‌وه‌ی که خوا فه‌زلی هه‌ندیکیانیداوه به‌سهر هه‌ندیکیانیدا و به‌وه‌ش که بزئویان بۆ دابین ده‌که‌ن له مال و سامانیان .

۱۱ - ئایا بۆم هه‌یه ژنی دووهم بهیئمه له کاتیگدا ژنی یه‌که‌مه‌م پیی نه‌زانیت و ئاگای لی نه‌بیئت؟

چونکه ده‌زانم رازی نابیئت؟

الشیخ صالح السحیمی فه‌رموویه‌تی:

زۆربه‌مان له‌م باره‌یه‌وه ترسنۆکین، برای خۆم ئافره‌ت مافی ئه‌وه‌ی نیه بکه‌ویته نیوان تو و ژن هینانته‌وه، به‌لام تو خۆت تاقی بکه‌روه به‌وه‌ی ئه‌گه‌ر تو که‌سیکیت توانای ئه‌وه‌ت هه‌یه که دادگه‌ربیت و دل و سنگت فراوانه و ده‌توانیت ئه‌وه‌ی ده‌بیسیت پشتگویی بخه‌یت و ئارامی و دان به‌خۆداگرنت هه‌بیئت ئه‌وا ده‌ست پی بکه، به‌لام ئه‌گه‌ر زۆربه‌ی گومانت بۆ ئه‌وه نه‌چوو .. وه ده‌ترانی که له‌بار و شیاو نیت بۆ ئه‌و دۆخه ئه‌وا وازیینه، به‌لی ده‌بیئت قسه‌ی خۆش بۆ ژنی یه‌که‌م بکه‌یت و نه‌رم و نیانی له‌گه‌لدا بنوینی و پاره یاخود شتی تری پیشکesh بکه‌یت بۆ ئه‌وه‌ی په‌زنامه‌ندی ده‌ربهریئت بۆ ئه‌و پرسه، پاشان ئه‌گه‌ر وامان دانا که رازی نابی و پیی ناخۆشه ئه‌وا له‌سه‌رت نیه که له‌سه‌ر په‌زنامه‌ندی ئه‌و بوه‌ستی و تو په‌یوه‌ست نیت به‌ ریگه‌پیدانی ئه‌وه‌وه، برایانی خۆم ئه‌م سوننه‌ته زیندوو بکه‌نه‌وه، مالی وا هه‌یه چه‌ند کچی تیدایه و هی وایان تیدایه که ته‌مه‌نی گه‌یشتۆته چل سال که چی هیشتا به‌شوو نه‌دراوه، به‌راستی ئیمه لاسایی پۆژئاوا ده‌که‌ینه‌وه له‌م شته‌دا (که ته‌نها یه‌ك ژنمان هه‌بیئت) و ئه‌و زنجیره‌ دراما و فیلمه دۆبلاژکراوانه‌ی که په‌خنه ئامیزن له‌ فره‌ژنی و که‌سایه‌تی پیاوی فره‌ژن ده‌شیوینن ئیمه بووین به‌ ته‌ماشاکه‌ریان و برۆا پیکه‌ریان، ئه‌وه‌تا خۆای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموویت: ﴿فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبْعَ﴾ [النساء].

واته: له‌و ئافره‌تانه‌ی که هه‌لالن بۆتان ماره بکه‌ن دوو یان سی یان چوار، ئه‌گه‌ر سه‌رنجی

ئایه‌ته‌که بدن له دوووه‌وه ده‌ست پی ده‌کات، به‌م بۆنه‌یه‌وه ووته‌یه‌کی شیخ ابن بازم بیرکه‌وته‌وه

به‌په‌رحمه‌ت بیئت که ده‌یووت: ئه‌سل وایه مروّف زیاد له یه‌ك ژنی هه‌بیئت مه‌گه‌ر له‌کاتی هه‌بوونی ترس

له‌وه‌ی دادپه‌روه‌ر نه‌بیئت.

۱۲ - نامۆزگاریهك بؤ نافرتهان :

شیخ صالح السحیمی فرمویه‌تی: به و خوشکه باوه‌ردارانه ده‌لیم که ده‌بیت حهق وه‌ربگریت و قبول بگریت ئە‌گه‌ر تالیش بیت با هه‌موو خه‌لکیش پیچه‌وانه‌ی بن و پیی ده‌لیم پیویسته له‌سهرت شه‌ری خوا قبول بکه‌یت که فرمانی پیکردوه، وه‌ باشترین پیشه‌نگ و ماموستا بؤ ئیمه پیغه‌مبه‌ری خوايه ﷺ که خیزانه‌کانیشی ئە‌و کاره‌یان په‌سه‌نکردوه ، ئە‌وه‌تا قورئان ده‌فرمویت: ﴿فَأَنكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْوًى لَّكُمْ وَتِلْكَ زُرِّيَعٌ﴾

به‌لام ئە‌گه‌ر می‌رده‌کته له‌و که‌سانه‌یه که گومانی ئە‌وه‌ی پیی ده‌بریت دادگه‌ر نه‌بیت و ته‌نها یه‌ک لا بگریت ئە‌وا من نامۆزگاری ده‌که‌م به‌وه‌ی با زنی تر نه‌هینیت بؤ ئە‌وه‌ی شیوه‌یه‌کی ناشیرین پیشان نه‌دات و خویشی تاوانبار بکات و پیی ده‌لیم: ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُعَدِّلُوا فَوَجَدَةٌ﴾ واته: جا ئە‌گه‌ر ترسان له‌وه هه‌بوو که دادگه‌ر نه‌بن ئە‌وا یه‌ک نافرته ماره‌بکه‌ن ، به‌لام ئە‌گه‌ر می‌رده‌کته له‌و که‌سانه‌یه که توانای ئە‌وه‌ی هه‌یه دادگه‌ر بیت ئە‌وا یارمه‌تی بده و ئاسانکاری بؤ بکه بؤ ئە‌وه‌ی ئە‌م سوننه‌ته زیندوو بیته‌وه ئە‌وا له‌و کاته‌دا تو لای خوا پاداشتت بؤ ده‌نوسریت.

کوتایی

* خوشکه‌که‌م ئایه خوی خۆت خۆش ئە‌وی؟ دلنیا‌م ده‌لینیت: به‌لی، به‌لام ته‌نها به‌لی قسه‌کته پشت راست ناکاته‌وه ئە‌گه‌ر ده‌ته‌ویت بزانی خۆشه‌ویستی راسته‌قینه چۆنه ئە‌وه خوی گه‌وره له‌ قورئانی پیروزدا ئە‌فرمویت: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ [آل عمران] .

واته: ئە‌ی پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) بلی: ئە‌گه‌ر ئیوه خواتان خۆش ده‌ویت ده‌ی شوینی من بکه‌ون تا خودایش ئیوه‌ی خۆش بویت و له‌ گونا‌هه‌کانتان خۆشبیت خوی گه‌وره لیخۆشبو و میهره‌بانه . وه‌ خوی گه‌وره ئە‌فرمویت:

﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ﴾ [الحشر]

واته: ئە‌وه‌ی که پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) بوی هیناون وه‌ریبگرن و کاری پیبکه‌ن.

وه گوڙپايه لى كردنى پيغه مبهري خوا (ﷺ) گوڙپايه لى كردنى خوايه به به لگه ي: ﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا﴾ [النساء]. واته: هر كه سيك گوڙپايه لى پيغه مبهري (ﷺ) بكات نهوا گوڙپايه لى خواي كردوو ، وه هر كه سيكيش پشته لبات نهوا نيمه تومان نه ناردوو به چاودير به سهر يانه وه .

باشه خوشكه كه م ئيستا با بزاني پيغه مبهري خوا (ﷺ) چي پيغه رمون پيغه مبهري خوا (ﷺ) فرمويه تي: ((السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ عَلَى الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ فِيمَا أَحَبَّ وَكَرِهَ مَا لَمْ يُؤْمَرْ بِمَعْصِيَةٍ ، فَإِذَا أُمِرَ بِمَعْصِيَةٍ فَلَا سَمْعَ وَلَا طَاعَةَ)) [البخاري : (۷۱۴۴) ومسلم : (۴۷۴۰)].

واته : گوڙپايه لى و جيبه جيكر دنى فرمانى ميرد له سهر ئا فره تي موسولمانه جيبه جيى بكات نه گهر فرمانه كه ي پيخوش بييت يان پيى ناخوش بييت نه گهر فرمانى پينه كات به وه ي تاوان بكات ، نه گهر فرمانى پيكر به وه ي كه تاوان بكات نه وه له فرمانه دا گوڙگر و گوڙپايه لى ناكات.

باشه كاتيڪ ميرده كه ت پييت ده لئيت ده مه وييت سوننه تي چه ند ژنى زيندوو بكه مه وه پيويسته تويش يارمه تيم بده يت هيچ نه بييت به وه ي كيشه دروست نه كه يت له ناو مال و منالدا تو ده لئى چي؟ نه گهر خوات خوش بويت و گوڙپايه لى فرموده كه ي سهر وه بكه يت، واجبه له سهرت گوڙپايه لى بي بو ميرده كه ت چونكه نه وه ي ميرده كه ت ده يه وييت و داوات ليده كات نه مر كردن نيه به تاوان كردن چونكه ريگه ي پيدراوه له سهر نه و كار به لكو سونه تيشه، خواي گهره نه فرموي: ﴿فَأَنكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ فَإِنَّ خِفْتُمْ أَلاَّ تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً﴾ [النساء].

واته : واته: له و ئا فره تانه ي كه حال لئ بوتان ماره بكه ن دو يان سي يان چوار ، وه نه گهر ترسان له وه هه بوو كه داد گهر نه بن نهوا يه ك ئا فره ت ماره بكه ن . وه هاوه له به ريزه كانيش ئاموژگارى يه كتر يان كردوو له سهر نه م كاره ي كه ميرده كه ت ده يه وييت بيكات.

عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ قَالَ : قَالَ لِي ابْنُ عَبَّاسٍ :

((هَلْ تَزَوَّجْتَ ؟ قُلْتُ : لَا ، قَالَ : فَتَزَوَّجْ فَإِنَّ خَيْرَ هَذِهِ الْأُمَّةِ أَكْثَرُهَا نِسَاءً)) (صحيح البخاري ٥٠٦٧) .

واته : سه‌عیدی کوپی جبیر فہرموویہ تی : عبدالله ی کوپی عباس پیی وتم : نایا ژنت هیناوه ؟

وتم : نه‌خیر ، فہرمووی : کہ‌واته ژن بینہ چونکہ باشترین کہ‌سی ئەم ئوممہ‌ته ئەو کہ‌سه‌یہ کہ له هہ‌موویان ژنی زۆرتره .

وه پیڤه‌مبهری خوایش (ﷺ) زۆرتین ژنی هہ‌بووه

خوای گه‌وره‌یش ئە‌فہرموویت :

﴿ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ ﴿٦١﴾ ﴾ [الأحزاب] .

واته : سویند به‌خوا به‌راستی له پیڤه‌مبهری خوداوه بو ئیوه هہ‌یہ سهر مه‌شق و پیڤه‌وايه‌تی چاک .

وه ئە‌گه‌ر زانیت فہرمانی خوای گه‌وره له‌سهر فرہ ژنییہ له کاتی‌کدا کہ پیاو بتوانیت عادل بیت ،

ده‌ی به‌زه‌بیستان به‌خۆتانه بیت‌وه موخاله‌فہ‌ی ئە‌مری خوای په‌روه‌ردگار و پیڤه‌مبهر (ﷺ) مه‌که‌ن

خوای گه‌وره‌یش ئە‌فہرموویت : ﴿ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَي رَسُولُنَا الْبَلْغُ

الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ [المائدة] .

واته : فہرمانبهر و گوپ‌رایه‌لی خوا و پیڤه‌مبهره کہ‌ی بن (ﷺ) وه ئاگادار بن ئە‌گه‌ر فہرمانبهر و

گوپ‌رایه‌لی نه‌که‌ن ئە‌وه بزائن ئە‌وه له‌سهر پیڤه‌مبهره‌که‌مان (ﷺ) ته‌نها راگه‌یانندی پوون و ئاشکرای

له‌سه‌ره .

وه ئە‌فہرموویت ﴿ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾ [النور] :

[٦٣] .

واته : ده‌ی با ئە‌وه‌که‌سانه بترسن که پیڤه‌وانه‌ی فہرمانی پیڤه‌مبهر (ﷺ) ده‌که‌ن به‌لا و

نه‌هامه‌تیان توشبیت یان توشی سزاو نارہ‌حه‌تی بن .

بویه ئەبیت مروفی ئیماندار کاتیک فهزمانیکی پیده کریت که بزانیق قورئانه یان فهرموده یه کی

راسته ئەوه ئەبی بلیت گویم لی بوو وه گویرایه لیشی ده بم ، خوادا یش ئەفه رمویت : ﴿ إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ

الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴾ [النور] . واته :

ئیمانداران کاتیک بانگ ده کرین بۆلای (به نامه که ی) خواو پیغه مبه ری خوا (ﷺ) بۆئه وه ی بریار بدات له نیوانیان ته نها ئەلین بیسمان و گویرایه ل ده بین هه ر ئەوانه له پرزگار بوانن .

وه خوای په روه ردگار ده فه رمویت :

﴿ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ

وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴾ [النساء] .

واته : سویند به په روه ردگار ت ئە ی پیغه مبه ر (ﷺ) ئەو خه لکه باوه ر ناهینن و بی باوه رین تاوه کو

تۆ نه که ن به دادوه ر له و شتانه دا که ناکۆکی ده که ویته نیوانیان وه تییدا و ئەنجا له ناخیانه وه دلگران نه بن به و بریاره ی تۆ و ملکه چ ببن به ته واوی .

وه نابیت وه کو ئەوانه بین که فه زمانی خوا و پیغه مبه ر (ﷺ) یان پیده گات ده لین : ﴿ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا

﴾ [البقرة] .

وه نابیت موسلمان به هۆی هه واوئاره زوی خو یه وه هه وه سی خو ی پیش حوکمی خوای گه وره

بخات چونکه خوای گه وره ئەفه رمویت :

﴿ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُمْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ

ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا ﴾ [الأحزاب] .

واته : بۆ هیه چ ئیمانداریکی پیاو و ژن نی یه ئەگه ر خوا و پیغه مبه ره که ی بریار یکیاندا له سه ر شتیك

که وا مافی هه لبراردنیان هه بیت تییدا ، وه هه رکه سینک سه رپیچی خوا و پیغه مبه ره که ی بکات ئەوا

گومرا ده بیت گومراییه کی روون و ئاشکرا .

وه ده‌فهرمویت : ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾﴾
[الحجرات] .

واته : ئەى ئەو كه‌سانه‌ى كه باوه‌رتان هیناوه پیش فرمانه‌كانى خوا پیغه‌مبه‌ره‌كه‌ى (ﷺ) مه‌كه‌ون و له‌خوابترسن خوى گه‌وره بیسه‌ر و زانا‌یه .

وه خوى گه‌وره پیمان راده‌گه‌یه‌نى ئەگه‌ر ناكۆكى كه‌وته نیاومانانه‌وه ئەوه ئەبیت بگه‌پینه‌وه بو لای قورئان و فهرمووده :

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهٓ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾﴾ [النساء] .

واته : ئەى ئەو كه‌سانه‌ى كه باوه‌رتان هیناوه گوپرايه‌لى خوا و گوپرايه‌لى پیغه‌مبه‌ر و فه‌رمانپه‌واكانتان بكه‌ن ، وه ئەگه‌ر كیشه و ناكۆكى و جياوازى كه‌وته نیاونتانه‌وه له‌شتیكدا ئەوا بیگپینه‌وه بو لای خوا و پیغه‌مبه‌ر [واته : بو لای قورئان و فهرمووده سه‌حیحه‌كانى پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) ئەگه‌ر ئیوه ئیمانتان هه‌یه به‌خوا و به‌پۆژى دواى نا ئەم گپرايه‌وه‌یه چاكتره و سه‌ره‌نجامه‌كه‌شى باشتره .

بو هه‌موو خوشكان به‌تایبه‌ت ئەوانه‌ى كه به بانگ‌خواز و ئەوانه‌یش كه به فی‌رخوازى زانستى شه‌رى ناسراون پیویسته له‌سه‌ریان كه‌سانیک بن له هه‌موو شتیكدا گوپرايه‌لى خوى په‌روه‌ردگار و پیغه‌مبه‌ر ﷺ بن نهك بانگه‌واز بكه‌ى كه تو شوینكه‌وته‌ى قورئان و سونه‌تى به‌لام له مه‌سه‌له‌یه‌كى ئاوه‌ادا كه بووه به سونه‌تیكى مه‌هجور و پشت‌تى‌كراو هه‌واو ئاره‌زوت پیش ده‌قه‌كان بخه‌یت ! راسته بی‌تاقه‌ت ئەبن به‌لام بزانه له جی‌به‌جی‌کردنى فه‌رمانه‌كانى خوى گه‌وره‌دا حیکمه‌تى زۆر هه‌یه

خوای گه وره یش ئە فه رموی : ﴿ وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾ [البقرة] .

واته : ئە گونجی شتیکتان پی ناخوش بی و ئەوه خیری بۆتان وه شتیکتان پی خوشبی و ئەوه خراپی بۆتان.

دهی با ههول بدهین بۆ زیندوکردنه وهی ئەم سوننه تهی که مرینراوه چونکه پیغه مبهیری خوا (ﷺ)

فه رموی تهی :

((مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرُهَا وَأَجْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَجُورِهِمْ شَيْءٌ)) .

شئی .

واته : هه رکه سیك له ئیسلامدا سوننه تیکی (واته : کرده وهی کی) چاک زیندوو بکاته وه ئەوا

پاداشتی ئەو کرده وهی دهست دهکه وی و پاداشتی ئەوانهش که وا کرده وهی پی دهکه ن له دوا

خوی ، به بی ئەوهی له پاداشتی ئەوان هیچ که م بیته وه .

وه له م خیره دا به شی خوشکانیشی تیا به ئەگه ر بین به پینیشاندەر بۆ زیندوکردنه وهی ئەم

سوننه ته :

قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) : ((مَنْ دَلَّ عَلَىٰ خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ)) .

واته : پیغه مبهیری خوا (ﷺ) فه رموی تهی هه رکه سیك پینمای بیکات بۆ خیر و چاکه یه که ئەوا به

وینهی پاداشتی ئەنجاهه ره که بی بۆ هه یه .

وأخیر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین والصلاة والسلام علی نبینا وعلی آله وصحبه أجمعین

=====

مالپه ری به ههشت

www.ba8.org

هه میشه له گه لمان بن بۆ به ره می نوی

=====